

rok által helyeselt irány és elv érvényesítésére használni nem akarja; akkor hisszük, hogy a képviselőház pártarányai is mihamarabb változást nyerendek és nem lesz alkalom annak hangoztatására, a mit oda előre Tisza Kálmán a most általa is követett, de akkor még eitelt irányzattal szemben maga megjósolt, hogy e politikának magán érdekek folytonos legyezgetésével tartható fen, mely érdekkielégítés csak két pártra osztja idővel a nemzetet, egyik, mely azon érdekek után fut, a másik, mely már jutalmát megkapta. A választások szabadsága ez által teljesen megszűnik s ily módon alapszabályban hamisítatik meg a parlamenti felelős kormány, mert a képviselőház nem lehet a nemzeti közvélemény képviselője.

Azok, akik előtt Tisza Kálmán szava az egyedül üdvözítő, ne feledjék, hogy ezek is Tisza Kálmán szavai.

Kovács István.

Az egyiptomi események.

A porta Angolország azon jegyzékere, mely az Arabi pasát lázadónak nyilvánító kiáltvány kibocsátását sürgeti, jegyzékkel válaszolt, melyben kijelenti, hogy ilyen kiáltvány elvben elfogadható, azonban csak a török csapatoknak Egyiptomba érkezésekor fog kibocsátani. A hadügyminiszter elrendelte hogy holnap a szállítóhajók az itt összállított négy üteg ágyúval utnak induljanak. E hajók Szalonikiban öt, Skutariban (Albánia) három zászlóalj gyalog katonát vesznek fel és azután Alexandriába vezetnek. Bővid idő múlva további csapatok szállíttatnak Egyiptomba.

Augusztus 2-ika.

Aki tisztelni tudja a multat, érdeket tanúsít a jövő iránt, és akit érdekel a jövő, aki lelkesül a dicső multon, az nem lehet rossz hazafi, az nem lehet rossz ember.

Városunk közönsége, hiába fut a gyorsabbi idő, hiába pusztul, hogy a régi garda ma is ilyen olyan meleg érdek övével, olyan halás buzgalommal ünnepli a 49-iki hősök emlékét, mint ünnepeite akkor, midőn még a seb mély, a fájdalom égető volt — Olyan lelkesedéssel, mint az elnyomatás éveiben, mikor egy ilyen ünnepeleyn való részvétel demonstráció volt a zsarnok kormány ellen.

A népnek ezen alhatatossága, bizonyossága, záloga a jövőnek. Kezességül szolgál arra nézve, hogy az eszme, melyért annyian verezték századokon át, a magyar hazának függetlenségét, a magyarság daczára a jelen kor, a kérdésben lanyhaságot tanúsító magatartásának, nem halt meg, sőt él teljes erőben. Mi sem lehet megnyugtatóbb, mi sem lehet bátorítóbb, mint az, kik ezen eszmének zászlaját esküdünk harcolni vagy a dicső halálig, ha úgy hozza az idő rejtejt része, vagy a diadalmas győzelemig, ha az van megírva a sors könyvében; miután épen a népnek, a romlatban, egyszerű népnek és az ifjuságnak ily nemes magatartása. — A nép vallani nyugszik az állam épületén, s az ifjuság a jövő. Nép, ifjuság, a mi tanainkért lelkesül.

De a tegnapi ünnepélyen örvendően tapasztaltuk, nemcsak az incselkedő gúny által ugynevezett gatyás párt és nemcsak az ifjuság vett részt, hanem megjelentek ottan az egyetemen is, tanuságot tevé hogy ők is átérzik, mily halálval tartoznak a nyugvó hősök lent pihenő porai iránt. Ott volt a kolozsvári dalverseny, óta oly szép hírek örvendő városi dalárda. Hazafiás dalai mély, sőt feledhetetlen emléket hagytak a lélekben. — Azok a himnuszok, mik tegnap dalárkaink ajkairól vegyültek a jégbe, a legszentebb érzelmek magas szoros régióiba ragadva az ünnepes hangulatra emelt lelket, egyaránt hirdetik dalárdánk magas képzettségét és egyaránt hirdetik törhetlen hazafiságukat — úgy énekelni, a tudás is csak lelkesedve tud.

Ott volt a tűzoltó egyesület teljes díszben zenekarával. Eltekintve attól, hogy e zenekar nagyot tévedett midőn azt hitte, hogy egy ilyen ünnepelebe beillenek a cirksusi valczerek az összbonyomást az egyesület is fokozni tudta. Ott volt az iparos ifjak egylete, a függetlenségi kör és a 48-as honvédek, dicső multunk élő, szem-

léhető tanui és ott voltak igen sokan az intelligenciából. Csak a szabadságharc kőrre nem képes még ma sem felmolegítani a kiszenvedett félistenek elismerését parancsoló emlékezte, pedig ők is dicsőségek zárt ajtók megett 1848 al!

Az ifjuság, mely tulajdonképen az ünnepelelyt rendezte — most is mint annyira éven át mindig, valóban örökre emlékeztetesse teszi magát buzgalma által. A szavalatok, a felolvasások szikráztak a tüztől, gyújtottak a lelkesedés varázsa által. — Azt hittük, hogy a honvédsiroknál nem részestülünk újabb meglepetésben. Csak lódtunk. Tóth Mór szívós férfinak bizonyul. Ő, ki megmutatta városunk elöljáróinak, mennyivel többre képes a kegyelet terén is az akarat, a tett, mint a szó, a mult évben kezdett munkát tovább folytatva, új kellemes meglepetést szerzett.

Már a rabkörtől kezdődik a kellemes csalódás, növekszik a sirokhöz vivő uton és teljes magasságra emelkedik a sirokhöz vezető kapunál. Minden sirban tető virágostábla, mintegy jelképezve a kegyeletet, mely a multban gyökerezve, a jelenben virul, hogy a jövő számára teremhessen áldásos gyümölcsöt. A kapu íveit folyó-fű futotta már be, s a sirbalmok elejét cserlevelekből fűzött szalaggal körül font nyelvé, s egymást keresztező zászlók díszesíték. A rendetlenül nőtt ákácok nagy részt kiirtva, s a kiszélesített utak közt maradt pászitos terek fényével beültetve a legalkalmasabbak fokozni az összbonyomást által keltett áhítatos hangulatot, mintha e berek különösen az isten tiszteletére szenteltetett volna.

A kir. ügyész fényesebb, maradandóbb emléket nem állíthatott volna magának a múlt. Fent fogják a honvédsirok nevét tartani századokon át mint Simonyi obester emlékezetét fentartják a vén fak a nagyérdőre vezető gáton.

Mult időnek dicsősége, ragyogó fénye aranyozza be a tegnapi napot, é fényt még ma megtudjuk érezni a dicsőség ma is bekerit mint évtizedekkel ezelőtt, mutatja városunk lakosságának tömeges megjelenése az ünnepeleyn. A nép, mely a mult nagy eseményein lelkesülni tud, nem veszt el. Népnünk lelkesedik, népnünk halás, népnünk nem feled és azért lengjen tovább is a 49-iki szomorú napokban elejtett, de azóta újra felemelt zászló, mert míg él augusztus 2-ikának emléke, addig éni fog a vágy is diadalra vinni az akkor megbukott eszmét, addig van reménység feggetlenné tenni a bércek által koszoruzott, rengő kalászkok által gazdag — magyar hazát.

Emlébeszéd a honvédsirokon.

— Irta: Zóltay Lajos. —

De ti nem csak lelkesedtetek, nem csak szenvedtetek csaták tűzében a magasztos eszméért, hanem megis haltatok érte.

Mikor már azok a szép remények, melyek a szabadság harc első sikereiből sarjztak ki, hervadásnak indultak; mikor már általános elcsüggedés és bizalmatlanság vett erőt a nemzetben: ti akkor vívtatok itt, egyetlen harcot az ellentünk magában gyöngye, tehetetlen Ausztria által behívott orosz hadakkal.

Kettő közt volt nektek választástok: éni még tovább is, de gyáván, gyávasztosan rabigába hajtánatok fejtetek; vagy meghalni hőiesen — csatát fogadva el. Ti az utolsót választottatok. Pedig hány volt közöttetek, ki hi kedvese lángoló szerelmét hozta ide e sirokhöz; ki szegény özvegyet és tehetetlen árvákat hagyott nyomorban; kiből elagott szülők vetettek egyetlen bizalmukat.

Kimulástokat, mely szép és hősiesség volt, úgy tekintem, mint a szabadság isten asszonyának tett áldozatot is mint engesztelést egy nemzet tévedéséért.

Boldogok vagytok ti, kik egy nagy forradalom mozgalmainak részesei voltatok; mert ti láttátok mint szabadult ki börtönéből a zsarnokság által láncba vert szabadság; érintette szíveteket a magasztos eszmék fuvalata: titeket is ragadt magával az ár, mely elseperte az egyenlőség roszakatg intézményét, zúgott felettetek a vihar, mely tájtéző hullámzába

hozta a nemzet életét; égetett titeket is az a tüzes tűzök, melytől lángba borult a haza; a ti homlokotokról is sugárzott a dicsőség, mely fényével bevilágította a vén Európát; hallottátok a férfit, ki szavával gyújtott, mint lecsapott villám majd szemtanui lcttetek mint fuldoklott a szabadság; nemes szivekből fakadt vér tengerben és végre éltetők áldozat lett magasztos eszmétekért hőies csatában.

Boldogok vagytok ti, mert a nemzet, mely utánnatok sarjadzik föl, lelki erőt, férfias kitartást hűséget az elvekhez, szeretet a haza iránt tanulhat és tanul is tőletek, példát adtatok, miként kell a szerelemnek a haza szeretet, a gyermekek és szülők iránti kötelességeknek a honfiai kötelemeket küzdöttek fel, és miként kell meghalni a hazáért és szabadságért.

És most hozzátok fordulok ősz bajnokok, kiket a véres küzdelmek közt is megkímélt az acél és ólom: ti bár egy év tizedig kellett a tetszalott nemzet fölött virasztanotok, megérhettétek az időt, hogy szabadon járhattok ide e sirokhöz, keseregni bajtársaitok hamvai felett, megairatni kardotok és szuronyotok elárult dicsőségét; ti megértétek az időt, hogy láthatjátok, mint lelkesül egy új nemzetek ugyanazon eszméért, melyekért ti és elesett bajtársaitok küzdöttétek és miként tezen szent fogadást az ifjuság, hogy a szabadságot melyért ti annyi áldoztatok, de ki nem vihathatok, győzelemre fogja juttatni. Ez legyen a ti vizsgálatotok, jutalmatok és boldogságotok öreg napjaitokban!

Polgársága e nemes városnak! viseld gondját híven ezen, a haza szeretet kincseivel megáldott szíveknek nyughelyét adó siroknak. Hordozd ajkadon es szivedben emléket e csatának, melyben a hazáért, te érte is annyi nemes vér ömlött ki. Jelöld meg e helyet, ne márvánnyal vagy érczel melet eloptat az idő, hanem örök emlékezzel és tisztelettel kebledben; jelöld meg, hogy valahányszor polgári kötelességedet kell teljesítened és áldozatot követel tőled a haza, hitvány magán érdekekért, önzéssel meg ne szent-segtelenítsd e helyet.

És te nemzet, mely nem révhatod meg e hőöket resz hazafiságért, ha a magasztos célt, mely ama fenséges idők embe-reinek törekvését képezte, de melyet akkor elnem érthettek, teljesen megvalósított; ha a feladatot, melyet megoldani kötelességüknek tekintettek, de sulya alatt lerokadtak, mindenben teljesítet: akkor ezen fiadnak is, kik mint szerény munkások névtelenül fáradoztak a nagy, közös munkában, meg adod a tartozott elismerés koszoruját.

Ti ifju társaim, barátaim! tekintetek e tépett lobogóra, a nagy szabadság harc e tisztos tanujára, mely nekünk oly langoló hazaszeretetről, annyi önfeláldozásról és fényes dicsőségről tud beszélni; és a példaképből melyekkel buzdit, tanuljunk meg érezni a haza-, lelkesülni a nagy eszmék, a szabadság iránt és hevülni a dicsőségért. Ha van hivatas, mely büszkesége lehet ifju nemzedéknek, kötelesség, melynek teljesítésétől vagy nem teljesítésétől egy ország jövője függ: úgy mi magyar ifjak nem panaszkodhatunk a gondviselés ellen es nekünk különösen követni kell a nagy költő szavait:

"Hass, alkoss, gyarapíts!"

Legyünk melók a multra, mely fényes volt, őseinkre, kik éretünk szenvedtek és meghaltak, és akkor:

"Még jöni kell, még jöni fog egy jobb kor, mely után Buzgó imádság epedet száz ezrek ajkán!"

Eljén haza!

A tiszaszilari büntett.

A gyilkosság, melyet égre földre igyekeztek tagadni a sakterek, olyan tervszerűleg, annyi elő- és utóvigyázattal követtetik el, hogy a bíróság megfeszített erővel sem volt képes mindez ideig a hullára ráakadni. Schwarcz sakter azt állítja legutóbb, hogy a Tiszába dobtá, de ezt megczáfolja azou körülmény, hogy az állhullán talált ruhái Solymosi Eszternek szárazak voltak. Más jelek is odamutatnak, hogy a hullá valahol elásatott, lehet, olyan helyre, ahol már még meglehetett volna találni, — de a kivül működő büntársak, kik hullarablókká voltak képesek sülyedni, más helyre ásták el azóta.

E helynek kutatása képezi most a bíróság főfeladatát.

A bíróság utban.

A vizsgálóbíróság tegnap hajnalban egészen váratlanul utnak indult, de az ut célja és iránya a legnagyobb titokban tartatik. Határozottan állíthatom, írja a Pesti Napló tudósítója, hogy a vizsgálóbíróságnak ezen újabb útja időközben felmerült oly nyomokkal és gyanus jelekkel van kapcsolatban, melyek Solymosi Eszter hullájának hollétével állanak összeköttetésben.

Tájékozás céljából szükségesnek tartom felemlíteni, hogy a bíróság ut utóbbi időben majdnem egészen lemondott azon reményről, hogy Solymosi Eszter hullája feltalálható legyen. Általános volt a nézet, hogy a hullá a Tiszába dobtatik a reá kötött sulyok melyen belekeveredik a folyó iszapjába, úgy, hogy ha hosszabb időre a költségel járó kutatások következtében e hullát fel is lehetne találni, az a büntető igazságszolgáltatás céljai szempontjából a hosszú idő alatt beállott majdnem teljes feloszlás miatt nem volna a vizsgálat további folyamára nézve sikerrel felhasználható, mert az identitás konstata-lása ily körülmények között teljesen lehetetlen.

De azon időtől kezdve, midőn az állhullán levő ruhákra nézve minden kétség kizárólag konstataított, hogy azok Solymosi Eszter ruhái, a dolog egészen más fordulatot vett. Minthogy e ruhák, tanuvalomások által beigazoltan, száraz állapotban adattak át Eszlernek a meztele állhullát szállított tutajosoknak az állhullá felöltözötése céljából s konstataálva van az is, hogy azok hosszabb ideig vízben nem lehettek, — közel fektűt azon feltevés, hogy e ruhák a letartóztatott gyanusítottak szabadon levő büntársaik és ezek szövetségesei által Solymosi Eszter hullájáról, mely valahol tudomásuk szerint elásva volt, vétettek le; mert képzeltet, hogy ha maga a hullá azon célból, hogy senki meg ne találja, a Tiszába dobtatik volna, a ruhákat, melyek szintén a büntény árulóivá lehetnek, ne iparkodtak volna az illetők hasonló módon, mint a hullát, azzal együtt eltüntetni.

A ruhák előkerülése tehát több mint valószínűvé tette azon feltevést, hogy Solymosi Eszter hullája ruhástól elásatott. — Ezen irányban indult meg most már a vizsgálat, mely meglepő újabb nyomokat és jelenségeket derített fel. E nyomok és jelensége arra engedett következtetni, hogy Solymosi eszter elásott hullája, eredeti helyéről ismét kiásatott és máshova vitetett, kétségtelenül azért, hogy a helyes irányban megindult újabb nyomozás elveszítse a fonalat, melynek segítségével megindult.

Azóta folyton szaporodtak a jelek, melyek arra mutattak, hogy közvetlenül az állhullá felöltözötését megelőzőleg kiásott igazi hullá valósággal utzatott. S bár ezt csupán mint szallongó hírt emletem fel kísérlet tétetett volna, a bonczítás után elásott állhullát Solymosi Eszter hullájával kicserélni.

A vizsgáló bíróság említett útja a felsorolt körülményekkel áll kapcsolatban és így az újabb vizsgálat kiváló jelentőségét nem szükséges külön hangsúlyozni.

UJDONSÁGOK.

* Elismerés az érdemnek! Debreczen város lelkes honleányai a városunkban tegnap d. u. végbement Aug. 2-ik ünnepelely alkalmával sem tagadhatták meg önmagukat, s az által siettek kimutatni, hogy az ő keblökben is igazi magyar szív dobog miszerint nemcsak szem előtt tartották, de dicséretre méltó módon meg is valóították a költőnek ama hordítását: "Koszorut a hőöök siralmára, tűzettek rá babér koszorut!" Hogy kik lehettek e nemes keblű kölygek, azt sajnálatunkra a legnagyobb utánjárás daczára sem sikerült meg tudnunk, — kivéve Kiss Gábor 48-as honvéd kedves két leányát Juliska és Mariska k. a. -kat, kik e követésre méltó erényt már évek óta kitartással és hova tovább nagyobb lelkesedéssel karolják fel. Fogadják azért úgy ök, mint az ismeretlen honleányok a közelsimerésnek hervadhatlan koszoruját és a rendező bizottság halás köszönetét.

* Gyilkosság történt az elmúlt éjjel a debreczeni határban, az Ujvárostól Szoboszlóra vezető keresztuton. Ujvárosi emberek több szekérrel búzát lopni mentek a földekre, melyeken a keresztiek sürün vannak felállítva. Midőn felpakoltak, a gazda észrevette a tolvajok működését, a lóra ülve, a csész után ment, öt értesítendő. A csész nyomban a tolvajok után vetette magát, de midőn ezt utólérte, rá-

lantak, s agyonverték. A halálukat megvéden. A szeg értesítettvén az szallíttatta az itteni nek Farkas Bertil biztos már nyomában.

* Petöfi halálának 31-én a segesvári lat kegyeletesen ünne számos érdeklődő kísérettel vonult ki a segesvári csatában elhunytak, a közhiedelmek álmat aluszasztanfelfügylő, mint a kedgy szellemű megnemely az egybegyűltnek. Utána a d. Hymnust nagy hatással lelkönyvi tisztviselő zott és teljes hatással det tartott, melynek jenzésben részest. A be az ünnepe. Este a déglői helyiségében k melyen több sikerült datott. A lakoma é Tervben van, hogy e vet állítsanak fel s es gyűlt kétezer forint s kodjanak.

* A fumei kir. a mint értsülünk, a kirándulók kényelmé lehetöt eikövet. Igy kedett, hogy a kiránd vonat kocsiainak mind személy helyett csak tessék el; mivel ped mos résztvevő jelentke dező bizottság, hogy a ládtagok s az együtt ut a beszállásnál egy kol el. Sokan a kirándulás iránt intéztek hozzan tudomására hozhatjuk, programm egyes rész hozhatók köztudomás pedig, minthogy ez a zottsággal egytteseu a résztvevőknek csak hettél küldetik meg.

* Ennyire jutó váradi szünügyi biztsá gyűlést tartott. Az üle váradi közönségnek a zönnyessége képezte. rozta hogy felhivat Nagyvárad város lak azt — a színház látog

* Az élelmes szomszéd közösgben egy löhiany miatt örle tudó menyecske, hogi tasba helyezése mellé asszonytársával, neki lom keringőjének és rozsol! — Az aldóm lyik vállalkozó vigar haza.

* Az éjjeli látó beli urinó terjevel e volt tegnap, — beszélő biztos forrasból. — A óra utánig elhuzódik, tonságban érő cseled lédek!) természetesen még pedig — ez is te szobájában. A szerelm san reptit az idő, hog magukat, már elmult dolta, hogy a kapukü hire és tudta nekik b lakostály lakói közt lakó egy másik cseledé gszamításait, s a cs nyitá a külső ajtót. A minden gondolkozás né zukba, melyben a szob zavarral készitette ura az ágyakat. Fejtűnt okát nem tudták m hiszen a szobában se Természetes tebat, — tulajdonítottak a dolog veték észre, hogy a s dön aindni küldtek a fajó pillantásokat vetet ala . . . A történet dalma eddig tart, mos vonás. — A fosztelent feleség egy idő mulva majd kinos sebahajk mondaná valaki: "jaj sik a hangadót, azt hi s ime, előbuvik a jámb a dologot, elmenekül, a hatalmas leczkétetést, ván, ezóta bizonyosan

